

LESMAP

CYBERNEST

Inhoudstafel

Voorwoord

Tips voor het bijwonen van een theateervoorstelling

Korte inhoud

Verklarende woordenlijst voor het vakjargon

Geschiedenis van de computer

Jonger dan 13, mag ik op facebook

Blablabla met mijn vrienden

Internettips

Voorwoord

Met deze lesmap willen we enkele mogelijkheden aanreiken om met je klas aan de slag te gaan. Uit ervaring weten we dat leerlingen die weten naar wat ze komen kijken, veel meer opsteken van de voorstelling. Ze volgen met meer aandacht de voorstelling omdat ze al weten waarover er gesproken gaat worden. Nadien blijft er bij deze jongeren ook veel meer hangen. Het is niet nodig om alles van de lesmap te verwerken in je lessen, je kan er die zaken uitpikken, die jou interessant lijken om met je klas te doen. Je hoeft de lesmap ook niet in dezelfde volgorde verwerken, het zijn allemaal op zichzelf bestaande opdrachten.

We wensen jullie alvast heel veel succes!

Tips voor het bijwonen van een theatervoorstelling

Omdat iedereen een theatervoorstelling op een andere manier beleeft, kunnen we de leerlingen het beste voorbereiden op het naar het theater gaan. Zo wordt dit een leuke ervaring voor iedereen.

Het is niet de bedoeling dat iedereen braaf gaat gehoorzamen, maar het gaat veel meer om de gezamenlijke concentratie tijdens de voorstelling, om er met z'n allen van te genieten.

Voor de voorstelling

Een inleidend gesprek bereidt de kinderen voor op wat ze te zien krijgen. Zo kijken ze gericht en kunnen ze het verhaal goed volgen. Bovendien maakt u de kinderen nieuwsgierig naar de voorstelling. **Een goede voorbereiding geeft een meerwaarde aan de voorstelling.** Ze maakt van de voorstelling geen losstaand gebeuren binnen het lesgebeuren.

Suggesties bij de voorbereiding:

- Vertel uw leerlingen op tijd dat ze naar het theater gaan. Leg hen uit wat theater juist is.
- Toon iets visueel over de voorstelling vb. foto, affiche,... Vraag aan de kinderen wat dat beeld bij hen oproept. Misschien vertelt het al wat meer over de voorstelling? Schrijf hun antwoorden op. Deze aantekeningen kan u gebruiken bij de naverwerking.
- Lees de korte inhoud voor.
- De onderwerpen die in de voorstelling aan bod komen, zijn gekend en kunnen kinderen vertellen naar eigen ervaringen.
- Bij taalarme kinderen is het zeker een aanrader om vooraf rond de onderwerpen te werken.
- Stel de personages voor.
- Meld kinderen het genre voorstelling waar ze gaan naar kijken vb. theater, dans, muziek...
- Probeer een indruk te geven over de sfeer van de voorstelling en de sfeer in het theater.
- Misschien kan je de website van het gezelschap bekijken in de klas?
- De manier waarop je naar theater kijkt, is anders dan de manier waarop je naar televisie kijkt. Wie geeft een aantal verschilpunten aan?
  - Je bent er met meerdere mensen samen.
  - Je zit rustig naast elkaar.
  - Je kan niet zitten kwebbelen.
  - Beeldversnellingen en close-ups zijn in theater onmogelijk.

- Zappen is bij theater onmogelijk. Als je stukjes saai vindt, blijf je toch rustig zitten en probeer je jouw mening te houden tot na de voorstelling.
- Na afloop van de voorstelling kan je in je handen klappen en buigen de acteurs.
- Acteurs zijn levend aanwezig en reageren op wat er in de zaal gebeurt. Daarom horen bij een theaterbezoek een aantal gedragsregels. - Voor kinderen zijn veel van die regels niet zo gekend als soms verondersteld wordt.
- Ook het publiek heeft een rol bij een voorstelling. Wat doet het publiek? Wat hoort het publiek niet te doen?
- Toneelspelers spelen niet zichzelf, ze doen alsof ze iemand anders zijn en alsof ze ergens anders zijn. Hoe wordt dit op het toneel zichtbaar gemaakt?
  - kledij
  - namen
  - stem
  - decor...
- Wat gebeurt er in het theater?
- Wat maakt een theatervoorstelling anders dan een echte gebeurtenis?
- Hoe ziet een theater er uit?

Het verloop

- Plan vooraf een toiletbezoek. Doe dat bij voorkeur op school zelf.
- Hoe gaan we naar het theater? Met de bus? Te voet? Met de trein? Hoe ver is dat dan?
- We komen aan. Het juiste leerlingenaantal wordt genoteerd.
- Jassen, boekentassen en rugzakken laten we, omwille van veiligheidsredenen, achter aan de kapstok. Het cultuurcentrum kan niet aansprakelijk gesteld worden voor verlies of diefstal.
- In de theaterzaal mogen we niet eten of drinken.
- We zorgen ervoor dat we op tijd aankomen. Want, eens de voorstelling begonnen is, dan mogen de zaal niet meer in. Maar als laatkomers betalen we dan wel de volledige toegangsprijs.
- We schuiven aan per klas en gaan per klas bij elkaar zitten. We doen dat zo rustig mogelijk.
- Leerkrachten gaan in geen geval samen zitten, maar nemen bij hun klas plaats.

- Het zaallicht gaat uit. Het licht gaat aan op het podium. Dat is het teken dat de voorstelling begint. We kijken en luisteren aandachtig. Er wordt niet voortdurend gepraat. Dat is storend voor de acteur(-s) en voor de andere aanwezigen.
- Beelden of geluiden van de voorstelling registreren is niet toegestaan.
- Op het einde van de voorstelling buigen de acteurs. We klappen in onze handen. Het kan dat je de voorstelling minder leuk vond. Dan blijf je wel beleefd tegenover het gezelschap.
- We verlaten klas per klas de tribune.
- We nemen onze jassen van de kapstok en eventueel onze boekentassen mee en gaan terug naar school.
- Verwerking
- De bedoeling van een nagesprek is dat kinderen ontdekken dat iedereen de voorstelling op een eigen manier beleefd heeft. Goede of foute antwoorden bestaan niet.
- Een naverwerking hoeft niet onmiddellijk te gebeuren. Misschien hebben kinderen even de tijd nodig om wat ze gezien hebben te verwerken.

Suggesties voor de naverwerking

- Laat kinderen hun indrukken ventileren. Laat ze verwoorden waarom ze bepaalde momenten/personages/aspecten uit de voorstelling leuk vonden of net niet. Ook uw eigen indrukken kunnen belangrijk zijn. Kunstenaars van nu maken kunst voor mensen van deze tijd. Probeer vooroordelen te bannen zoals: ik vind een voorstelling maar mooi als er een mooi decor is...
- Ga dieper in op de onderwerpen die kinderen aanhalen.
- Vraagjes om u op weg te helpen bij een verwerking...
  - ✓ Wat voor gevoel kreeg je bij het zien van de voorstelling?
  - ✓ Wat was er op het toneel te zien? Waarom waren die dingen er?
  - ✓ Welk moment in de voorstelling herinner je het beste?
  - ✓ Wat vond je eng, mooi, spannend...
  - ✓ Wat was er in het verhaal echt en wat was er gefantaseerd?

Korte inhoud

Mare is net 13 jaar geworden en nu mag ze een Facebookprofiel aanmaken. Een wereld zal voor haar open gaan. De wereld van de sociale media. Nu gaat ze eindelijk met haar vrienden kunnen chatten, snappen, bellen. Haar vader, Mark, heeft het niet zo met computers of met technologie in het algemeen. Hij was vroeger inspecteur bij de politie. Maar hoe kan je boeven vangen die zich verschuilen achter hun computerscherm en virtuele identiteit als je zelf niet verder komt dan Word en Excel? Ze zijn net verhuisd van de stad naar een kleine gemeente in West-Vlaanderen. Mare moet nieuwe vrienden maken, maar het lukt niet zo gemakkelijk en het verloopt niet zonder risico. Omdat zij het plaatselijke dialect niet spreekt of gewoon de 'nieuweling' is op school, wordt ze het slachtoffer van pesterijen. Mark wil zijn eigen detectivebureau opstarten, wil klanten binnenhalen, maar dat kan niet zonder de sociale media. Dus Mare en Mark gaan elkaar helpen! Alleen zo kan Mark de cybercrimineel ontmaskeren en wordt Mare plots de ster van de school. Een grappige voorstelling over een fascinerende zoektocht naar je identiteit in een virtuele wereld.

De crew

De acteurs

PASCALE WOUTERS

Pascale Wouters studeerde drama aan het Conservatorium van Gent (KASK). Ze staat regelmatig op de planken en verschijnt af en toe op uw beeldbuis. Daarnaast volgt ze een opleiding literaire creatie, houdt ze van katten en is de fitness haar tweede thuis.

Voor de kleine speeldoos schreef ze ook 'Door dik en dun'.

GEERT VAN DEN BROECK

Geert kreeg de microbe voor theater al van kinds af te pakken. Door de zaal rennen, over het podium crossen, repetities meevolgen en vanuit het regiekot meekijken naar de voorstellingen... hij deed het allemaal. Als tiener mocht hij voor verschillende toneelstukken de muziek mee kiezen en monteren, later ook lichtregies maken.

Ook een eerste plaats bij de Dr. De Gruyter voordrachtwedstrijd mag hij op zijn palmares schrijven. Kortom: Geert was helemaal verkocht om voor zalen vol enthousiaste mensen te staan.

Ook een eerste plaats bij de Dr. De Gruyter voordrachtwedstrijd mag hij op zijn palmares schrijven. Kortom: Geert was helemaal verkocht om voor zalen vol enthousiaste mensen te staan.

Een leven als acteur stond in de sterren geschreven.

Geert staat op de planken in de producties van 'de kleine speeldoos', maar ook bij andere gezelschappen mag hij soms meespelen. Af en toe op tv, in een soap of reclame. Als presentator van een festival of in de jury van een voordrachtwedstrijd. Ook als regisseur kan hij al een heel palmares voorleggen.

De regisseur

Lieven Pattyn woont in Antwerpen en volgde de regie en docentopleiding aan de Toneelacademie van Maastricht. Hij is niet alleen actief als theaterregisseur, maar ook als dramadocent en acteur. Als dramadocent is hij momenteel aan het werk binnen Theater Stap (professioneel theatergezelschap met personen met een mentale beperking). Als acteur ken je hem ongetwijfeld van gastrollen in Zone Stad, Familie, Witse, Binnenstebuiten, Albert II,...

De auteur

MAXIME WALADI

Maxime Waladi studeerde in 2011 af als bachelor in secundair onderwijs Nederlands- Geschiedenis aan het Departement Lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool Leuven. Momenteel studeert hij af aan LUCA School of Arts in Leuven. Hij speelde/danste eerder bij fABULEUS in "Kasimir en Karoline" en in "Sueños". Maxime Waladi richtte daarnaast mee het tijdelijke collectief NTP op (in het kader van Onderstroom van fABULEUS). Ze maakten de voorstelling "Faces", die ook te zien was tijdens het openingsfestival van De Studio in 2012. In HETPALEIS was hij te zien in "De zaak van de dieren tegen de mensen".

Verklarende woordenlijst voor het vakjargon

Auteur:

Hij of zij is de oorspronkelijke geestelijke eigenaar van een creatief werk.

Acteur:

Hij of zij (actrice) is iemand die een personage uitbeeldt in een verhaal of rollenspel. Een acteur kan zijn werk doen in een theatervoorstelling of in een film, op televisie, als trainingsacteur tijdens een communicatietraining en hij kan zijn stem lenen aan tekenfilmfiguren en reclameboodschappen.

Regisseur:

Een regisseur (*de;meervoud:regisseurs*) is de leider van toneelopvoeringen, film- en televisieopnamen, hij is tevens de organisator (achter de schermen).

Souffleur:

Een souffleur is de persoon die tijdens het repetitieproces van een toneelstuk de tekst volgt op het blad en de acteurs, indien nodig, hun tekst helpt herinneren. Het woord 'souffleur' komt uit het Frans en betekent letterlijk 'fluisteraar'.

Een leuk weetje: Vroeger zat de souffleur in een speciaal ontworpen hokje midden op de scène in de eerste dessous met zijn of haar hoofd net boven de toneelvloer en aan het oog van het publiek onttrokken door een scherm in de vorm van een schelp. Tevens volgde de souffleur alle voorstellingen, niet meer vanuit een hokje, maar vanuit de zaal of de coulissen.

Scenograaf:

De scenograaf of theatervormgever ontwerpt en beslist over alle onderdelen (rekwisieten (voorwerpen), kostuums, decorontwerp, belichting, en achtergrondgeluid) van een toneelproductie die de scène maken tot wat ze moet zijn om de correcte sfeer van de voorstelling te bewerkstelligen, dit alles in overleg met de regisseur.

Rekwisiet:

Een rekwisiet is een voorwerp dat de acteurs in hun toneelspel, film of televisieproductie nodig hebben. Het maakt deel uit van het toneelspel.

Rekwisieten kunnen dingen zijn die de spelers vasthouden, zoals een zwaard of pistool, of objecten die op het toneel geplaatst worden, zoals tafels, stoelen, klokken en/of schilderijen.

Rekwisiet is een aan het Frans ontleend woord dat "het vereiste" betekent.

Decor:

Met een decor wordt de plaats gemaakt waarin een theaterstuk zich afspeelt. Dit kan het nabootsen zijn van een ruimte zoals een kamer, maar kan ook een niet nader te benoemen omgeving zijn die meer een gevoel van het stuk weergeeft.

Fond:

De fond is een zwarte achterdoek.

Coulissen:

De doeken aan de zijkant van het podium waar acteurs zich voor het publiek kunnen verbergen, zijn de coulissen.

Changement:

Het changement is het wisselen van bijvoorbeeld decors tijdens de voorstelling.

Jardin en Cour:

Toneel links en rechts (voor de kijker).

Manteau:

Linker- en rechterkant van de toneellijst.

Zaalbrug:

Hier hangt het licht in boven het publiek, hiermee wordt het toneel van voren aangelicht.

Dramaturg:

De oorspronkelijke betekenis is een toneelschrijver. Tegenwoordig wordt het ook in een andere betekenis gebruikt, waarbij het een lid van een toneelgezelschap aanduidt dat dramaturgische meewerking verleent aan de regisseur.

WERKBLAADJE VAKJARGON

Naam:

Verbind de woorden uit de eerste kolom met de juiste omschrijving uit de tweede kolom!

Manteau	Hier hangt het licht in boven het publiek.
Rekwisiet	Linker- en rechterkant van de toneellijst.
scenograaf	Het wisselen van bijvoorbeeld decors tijdens de voorstelling.
Acteur	Toneel links en rechts (voor de kijker).
Fond	Doeken aan de zijkant van het podium waar acteurs zich voor het publiek kunnen verbergen.
Regisseur	de oorspronkelijke geestelijke eigenaar van een creatief werk.
Decor	Hij of zij ontwerpt en beslist over alle onderdelen van een toneelproductie die de scène maken tot wat ze moet zijn om de correcte sfeer van de voorstelling te bewerkstelligen.
Changement	de persoon die tijdens het repetitieproces van een toneelstuk de tekst volgt op het blad en de acteurs, indien nodig, hun tekst helpt herinneren.
Zaalbrug	voorwerp dat de acteurs in hun toneelspel, film of televisieproductie nodig hebben.
Auteur	de leider van toneelopvoeringen, hij is tevens de organisator (achter de schermen).
Souffeur	iemand die een personage uitbeeldt in een verhaal.
Coulissen	de plaats gemaakt waarin een theaterstuk zich afspeelt.
Jardin en cour	Zwarte achterdoek

Geschiedenis van de computer

Voor veel mensen is het de normaalste zaak van de wereld dat de computer er is. Zeker voor jonge mensen is een leven zonder computer niet voor te stellen. Maar als we 50 à 60 jaar terug gaan in de tijd, was de maatschappij helemaal niet bekend met computers. Dat is vandaag de dag nauwelijks voor te stellen. Alles wordt tegenwoordig geautomatiseerd, alles draait om computers. Iedereen maakt bijna dagelijks wel gebruik van de computer. We moeten even een e-mail versturen, we willen het nieuws checken of we doen een aankoop via het internet. Overal hebben we de computer bij nodig. Maar ook als u bijvoorbeeld een ziekenhuis binnenloopt, staat alles in het teken van de computer. Er worden netwerken gecreëerd om online actief te kunnen zijn, om gegevens uit te kunnen wisselen. Zoals gezegd is de computer overal bij betrokken, maar hoe is de computer eigenlijk ontstaan?

Computer als rekenmachines en ponskaarten

Voordat de computer er was, waren er de rekenmachines. Er kan wel gesteld worden dat een computer een uitvergrote rekenmachine is. Natuurlijk heeft de computer in de loop der jaren meer functionaliteiten gekregen en kan de computer veel meer dan alleen het uitvoeren van berekeningen. De eerste rekenmachine kwam uit in 1914. Dat was een erg groot apparaat met veel toetsen. De rekenmachine evolueerde en werd steeds kleiner. In 1970 werd de eerste rekenmachine met digitale cijfers op de markt gebracht. Echter, het apparaat dat ponskaarten maakt, lag ook ten grondslag aan het ontstaan van de computer .

Het gebruik van de computers

Rondom de tweede wereldoorlog werd de computer belangrijker, na de tweede wereldoorlog vond er een grote ontwikkeling plaats met computers. In de tweede wereldoorlog werd er al gebruik gemaakt van een soort computers, deze werden dan met name gebruikt voor militair onderzoek. Zo moesten boodschappen en signalen van de vijand onderschept en gekraakt worden. Maar ook moest berekend worden op welke plek en afstand het beste een bom neergegooid kon worden. Deze computers hadden geen beeldschermen, ze konden alleen bediend worden met knoppen. Deze computers hadden wel een omvang van een aantal meters.

Wanneer de eerste computers in België

De eerste computer werd in 1952 in onze contreien geïntroduceerd. Vanaf de jaren '70 vond er een nieuwe ontwikkeling plaats. Er kwamen computers op de markt die ook gewoon in huis konden worden gebruikt. Waar tot voorheen alleen computers binnen bedrijven en instellingen werden gebruikt, konden nu ook mensen een computer in huis halen. Deze computer werd dan ook wel de 'homecomputer' genoemd. Echter, deze computers waren vaak klein en goedkoop, maar ook vooral onhandig. Er ontstonden speciale groepen mensen die zich in de computer gingen verdiepen, kennis werd met elkaar gedeeld.

Maar lang niet iedereen had een computer in huis, het was uiteraard niet voor iedereen weggelegd. Maar doordat er prijsverlagingen kwamen, computers op eenzelfde manier bestuurd konden worden, nam de populariteit voor computers toe.

Computers vandaag de dag vooruitgang

Een belangrijke ontwikkeling voor de computer was de uitvinding van internet. Via een netwerk konden mensen via de computer met elkaar communiceren. Een bedrijf als Apple was al lang bezig met de ontwikkeling van computers. Door de komst van internet voor mensen, nam de vraag naar computers toe. Een bedrijf als Apple speelde hier graag op in en ontwikkelde de zogeheten Mac books. Ook Google is erg belangrijk geweest in de ontwikkeling van de computer zoals ze vandaag de dag zijn. Veel mensen gebruiken de zoekmachine immers dagelijks. Tegenwoordig is het zelfs mogelijk om op een tablet of smartphone handelingen uit te voeren die je op een computer ook kunt. Er ligt nog steeds een grote toekomst voor de computer te wachten, misschien 'swipen' we straks wel allemaal met de vinger over de tafel.

Wanneer eerste internet in België? (1996)

We hadden voor het eerst in 1996 internet, het ging toen nog met een langzame modem waarmee we inbelde via servers.

Wanneer was de eerste glasvezel kabel? (1985)

Het mooie is dat we nu pas ervaren dat er overal glasvezelkabel komt voor ons internet. Toch sprak men er al lang over, al in 1985. Toch wonderlijk dat er toen al over werd gesproken.

Geschiedenis sociale media

Wie kent het begrip 'sociale media' nou niet?!? Je tweet dat je weer eens te laat op bent gestaan, upload een foto op Instagram van je lekkere kop warme chocolademelk en ontbijt, je spit in de bus je Pinterest door totdat je eindelijk op school arriveert, waar je je dan uiteraard snel nog even incheckt op Facebook! Oké, misschien is niet iedereen zo fanatiek, maar geef toe: 'Social Media' is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven!

Maar hoe is het nou eigenlijk allemaal begonnen?!? We werden niet zomaar op een dag wakker en besloten ons hele persoonlijke leven op het internet te zetten.

In 1971 werd door Ray Tomlinson de allereerste email verstuurd, pas in 1995 werd het echt populair, tot die tijd was internet nog niet toegankelijk voor het grote publiek.

Ondanks dat het idee van een online dagboek al in 1997 was ontstaan werd pas in 1999/2000 bloggen door LiveJournal mogelijk gemaakt. Dit was dé manier om je verhaal kwijt te kunnen aan de wereld.

In 2003 werd door Reid Hoffman (en leden van PayPal en Socialnet.com) de eerste professionele Social netwerk site gelanceerd, LinkedIn. Het is vooral bedoeld om in contact te komen met andere professionals, belangrijke connecties te onderhouden en om vooruit te komen in de arbeidsmarkt.

Ook werd in 2003 de nieuwe versie van MySpace op het net geplaatst. Een site die begon als een plek om gratis bestanden te bewaren, groeide uit tot één van de eerste sites waar een persoonlijke lay-out mogelijk was, je een eigen profiel aan kon maken en die kon delen met de rest van de wereld. MySpace word ook wel gezien als grondlegger van de 'web 2.0 trend'.

Mark Zuckerberg richtte in 2004 het bekende Facebook op, dit was in eerste instantie alleen bedoeld voor studenten van Harvard, maar vanaf 2006 ook voor de rest van de wereld beschikbaar. Vandaag te dag gebruiken ruim 1,155 miljard mensen Facebook.

Een ander groot succes op het gebied van Social Media werd opgericht in 2005, YouTube. De mogelijkheid om je eigen filmpjes online te zetten en te delen met de rest van de wereld. Per maand zijn er meer dan 1 biljoen gebruikers, die samen meer dan 6 miljoen filmpjes bekijken.

Tijdens een brainstorm sessie in 2006 werd het idee bedacht om een smsje naar een kleine groep mensen te sturen, uit dit idee ontstond Twitter.

Uiteindelijk bleek het meer te worden dan een kleine groep mensen, er worden namelijk meer dan 100.000 tweets per seconde getweet en in totaal zijn er al meer dan 163 biljoen tweets de wereld in gegaan.

In 2006 werd ook Tumblr gelanceerd, dit maakte het makkelijker voor iedereen om te bloggen, maandelijks wordt Tumblr door 247,7 miljoen mensen bezocht, en zijn er zo'n 134,2 miljoen blogs vandaag online (cijfers 30-8-2013).

Spotify, opgericht in 2008, is op het eerste gezicht niet voor iedereen een Social Media site. Het tegendeel is echter waar, de mogelijkheid om je eigen muzieklijsten te maken en deze te delen met vrienden of vreemden, maakt het een onwijs populaire site. Terwijl een grote meerderheid gebruikt maakt van de gratis versie zijn er miljoenen mensen die een abonnement afgesloten hebben om onbeperkt gebruikt te maken van de diensten die Spotify aanbiedt.

Wie kent de foto's van Instagram niet?! In 2010 kwam Instagram met het idee om mensen foto's te laten delen in een typisch vierkant 'Instagram-jasje'. Vandaag te dag zijn er meer dan 130 miljoen gebruikers per maand die per dag 45 miljoen foto's uploaden.

Ook Pinterest werd gelanceerd in 2010, het is de nieuwste manier om je eigen pagina te creëren met onderwerpen die jou interesseren. Wereldwijd zijn er meer dan 70 miljoen gebruikers.

In 2013 is een nieuw Social media site ontstaan genaamd Vine. Het idee is een combinatie van Twitter en YouTube, het is de bedoeling dat je filmpjes upload en deelt van max. 7 seconde waardoor je creatief moet zijn met je tijd.

Zoals je ziet is de techniek en mind-set van mensen in de laatste 40 jaar ontzettend veranderd. We hebben ook nog Snapchat, uitgebracht in 2011, ik kan alleen nog maar zeggen, ik ben benieuwd wat de toekomst ons brengt...

Sinds mei 2014 is de app Swarm beschikbaar. Deze app is gemaakt voor smartphones om in te checken op locaties waar jij je op dat moment bevindt, het laten weten aan jouw vrienden via social media jij het meest komt. Simpelweg kan je via deze app jouw vrienden laten weten waar je bent, door 'in the checken' en dit heeft een mogelijkheid tot delen op social media'.

Verschillende apps op een rijtje

Facebook is een sociale netwerksite, waar gebruikers hun persoonlijke interesses delen met anderen. Er zijn meer dan 1,7 miljard gebruikers actief (september 2016). 1 op de 7 mensen op aarde hebben Facebook. Gebruikers kunnen een persoonlijk profiel aanmaken en anderen die ook een profiel hebben, uitnodigen om vriend te worden. Iedere gebruiker kan op een zogenaamde prikbord (in het Engels: "wall" of tegenwoordig timeline = tijdlijn) berichtjes plaatsen. Deze berichtjes kunnen gaan over waar ze mee bezig zijn, waar ze aan denken of wat hun mening is.

Google + is het sociale netwerk van Google zelf. Google+ kun je scharen in het rijtje Facebook, LinkedIn en Twitter. Google+ wordt ook wel Google Plus genoemd of kortweg G+. Google heeft al eerder geprobeerd om een Sociaal platform te lanceren, maar dit is nooit succesvol geworden.

Tumblr is een sociale media website waarmee je op eenvoudige wijze muziek, links, tekstberichten, foto's of video's kunt delen met anderen in de vorm van een zogenaamde Tumblelog.

Met **Twitter** kunnen mensen in hele korte berichten (144 karakters) vertellen waar ze mee bezig zijn. Anderen kunnen deze mensen volgen. Als je een aantal mensen volgt dan krijg je in een overzicht te zien wat er speelt in hun leven.

Instagram is een app waarmee je foto's kunt bewerken en delen.

Snapchat een applicatie om foto's en video's te versturen met een tijdslimiet. De app is ongelooflijk populair; er worden dagelijks zo'n 150 miljoen berichten uitgewisseld via Snapchat. Het bijzondere is dat deze berichten maar een paar seconden te zien zijn.

LinkedIn is een sociale netwerksite die zich richt op werkende mensen. Iedereen kan zich gratis aanmelden bij LinkedIn en een professioneel profiel aanmaken. Door dit profiel te linken aan andere profielen bouw je een virtueel netwerk op.

Pinterest is een sociale netwerksite die fungeert als prikbord. De gebruiker kan over het hele web afbeeldingen pinnen en vervolgens op één van de aangemaakte "moodboards" plaatsen. De website is met name in trek bij vrouwen (ongeveer 80% van de gebruikers).

Vine is een nieuwe app waarmee je op een creatieve manier korte filmpjes (van 6 seconden) kunt maken en delen met je followers op Twitter en andere sociale media.

Swarm is een app voor het inchecken bij locaties, ander gebruikers kunnen dan zien wie er op welke plaats is ingecheckt.

Facebook Messenger is een gratis berichtendienst voor smartphones en tablets. U kunt met deze applicatie gratis bellen en berichten sturen naar uw contacten.

Met **Skype** kun je dingen samen doen als je niet bij elkaar bent. Skype maakt het eenvoudig om via chatberichten en gesprekken met en zonder video ervaringen te delen met de mensen die u dierbaar zijn, waar ze zich ook bevinden.

Flickr is een website voor het delen van foto's. Bij het uploaden van foto's kan er worden opgegeven onder welke voorwaarden anderen de foto's mogen gebruiken.

Hangouts is een app om gratis te smsen, te bellen en voor videochats. Het is een alles-in-één dienst die je op allerlei manieren laat communiceren met je contactpersonen, ongeacht van welk apparaat je gebruikmaakt. Berichten of foto's die je verstuurt via je smartphone komen zonder vertraging ook aan op je tablet, pc of Mac.

WERKBLAADJE

Naam:

Verbind de juiste beschrijving met de juiste naam van sociale media! Veel succes!

Tumblr	is een sociale netwerksite, waar gebruikers hun persoonlijke interesses delen met anderen. Gebruikers kunnen een persoonlijk profiel aanmaken en anderen - die ook een profiel hebben, uitnodigen om vriend te worden. Iedere gebruiker kan op een 'prikbord' berichtjes plaatsen.
Twitter	is het sociale netwerk van Google zelf. Google heeft al eerder geprobeerd om een Sociaal platform te lanceren, maar dit is nooit succesvol geworden.
Instagram	is een sociale media website waarmee je op eenvoudige wijze muziek, links, tekstberichten, foto's of video's kunt delen.
Facebook messenger	Mensen kunnen in hele korte berichten (144 karakters) vertellen waar ze mee bezig zijn en anderen kunnen deze mensen volgen en in een overzicht zien wat er speelt in hun leven.
LinkedIn	is een app waarmee je foto's kunt bewerken en delen.
Flickr	een applicatie om foto's en video's te versturen met een tijdslimiet. Het is ongelooflijk populair uitgewisseld. Het bijzondere is dat deze berichten maar een paar seconden te zien zijn.
Facebook	een sociale netwerksite die zich richt op werkende mensen. Iedereen kan zich gratis aanmelden en een professioneel profiel aanmaken.
Swarm	een sociale netwerksite die fungeert als prikbord. De gebruiker kan afbeeldingen pinnen en vervolgens op één van de aangemaakte "moodboards" plaatsen.
Vine	is een nieuwe app waarmee je op een creatieve manier korte filmpjes (van 6 seconden) kunt maken en delen.
Google +	een app voor het inchecken bij locaties, ander gebruikers kunnen dan zien wie er op welke plaats is ingecheckt.
Hangouts	is een gratis berichtendienst. U kunt met deze applicatie gratis bellen en berichten sturen naar uw contacten.
Pinterest	Met deze app kan je dingen samen doen als je niet bij elkaar bent: chatten, gesprekken met en zonder video,...
Skype	is een website voor het delen van foto's. Bij het uploaden van foto's kan er worden opgegeven onder welke voorwaarden anderen de foto's mogen gebruiken.
Snapchat	is een app om gratis te smsen, te bellen en voor videochats. Het is een alles-in-één dienst die je op allerhande manieren laat communiceren met je contactpersonen.

Jonger dan 13...mag ik op Facebook?

Je bent jonger dan 13 jaar, maar de meeste vrienden uit je klas hebben al een Facebookaccount. Zelf wil je dit eigenlijk ook wel... **Mag dit? En hoe begin je eraan? We zetten alles even op een rijtje. Zo zal het al heel wat duidelijker worden!**

Facebook is hip, ik wil ook een account! Facebook is zoontzettend tof om te chatten, spelletjes te spelen, vrienden toe te voegen, naar foto's te kijken, filmpjes te delen, gebeurtenissen te liken... Heb je al een account of mag je nog geen Facebookprofiel aanmaken van je ouders?

Ben je 13 jaar oud?

De richtlijnen van Facebook zijn duidelijk. Eigenlijk kan je pas op Facebook als je 13 jaar oud bent. Maar er zijn kinderen die een beetje liegen over hun leeftijd en zo toch al voor hun 13 op Facebook zitten.

Waarom moet je nu eigenlijk 13 jaar zijn?

Grotendeels om jezelf te beschermen, want Facebook is helemaal niet zo gemakkelijk als het lijkt. Wil je dat je foto's of filmpjes niet wereldwijd verspreid worden, dan moet je al heel wat zaken aanpassen in de instellingen, wat niet altijd even eenvoudig is. (Interne link [tool_tutorial Facebook](#))

Jonger dan 13, maar toch op Facebook

Omdat Facebook ook leuk is, zijn er al heel wat kinderen van 12 jaar of zelfs veel jonger die een account hebben. Maar dat is niet altijd even verstandig, want er zijn heel wat dingen die je moet weten voor je een echte 'Facebooker' wordt.

Wil je toch een profiel, dan zeg je dit best aan je ouders. Wees niet kwaad als ze zeggen dat het nog wat te vroeg is, maar neem samen eens een kijkje op de [sociaalnetwerksite van Ketnet](#), minstens even leuk als Facebook! Ook keicool!!

Je ouders kunnen je helpen je privacy te beschermen en kunnen uitleg geven over welke informatie of foto's je beter niet op Facebook zet:

- Voeg niet iedereen toe als vriend
- Plaats geen vieze foto's en zeg geen lelijke dingen
- Klik niet zomaar op alle reclameboodschappen die verschijnen

Mag het niet van je ouders? Vraag het later nog een keertje, wie weet mag het wel als je wat ouder bent!

Check samen met je ouders je privacy-instellingen.

Blablabla met mijn vrienden

Charlotte heeft superveel vriendinnen en ze vindt het heerlijk om na school nog wat met hen verder te babbelen via internet. Ze lachen, delen foto's, filmpjes, kijken samen naar YouTube-filmpjes.... Jij ook? Dat is superleuk, zolang je die dingen enkel deelt met je echte vrienden: een vriend die je ook in het echte leven, naast het internet, kent. Als iemand die je niet kent je vraagt om 'vriend te worden', voeg hem of haar dan zeker niet toe.

Online kan je voortdurend in contact blijven met je vrienden. Je kan blijven babbelen, samen spelen, verhalen vertellen, geheimen delen, samen muziek luisteren,.... Geweldig dus! Maar doe je dingen echt alleen met je vrienden? Je echte vrienden?

Wie zijn mijn vrienden op internet?

Dit is een heel goede vraag. We zullen eens testen...

Stel, Justin Bieber wil je toevoegen als vriend. Wat doe je?

Je moet je altijd de vraag stellen wie er achter een profiel schuilgaat? Is het echt mogelijk? Want op internet is het heel makkelijk om een profielfoto te plaatsen die niet van jou is. Om zeker te zijn, voeg je dus maar beter enkel mensen toe die je ook in het echte leven kent.

Je vrienden op internet zijn dezelfde als je vrienden in het echte leven.

Maar ik moet echt 150 online vrienden hebben!

Het is inderdaad leuk om een lang lijst van online vrienden te hebben, maar het is nog leuker als het allemaal je echte vrienden zijn. Want uiteindelijk zijn het je echte vrienden, die je goed kent, die er voor je zijn en met wie je leuke dingen doet. Dat zijn niet degenen die je toevoegt maar eigenlijk niet kent. En wil je wel dat mensen die je amper kent zoveel over je te weten komen? Het is zoals in het echte leven: denk na voor je iets deelt met anderen.

Ook al is het makkelijk om gewoon alle vriendschapsverzoeken die je krijgt te accepteren, let goed op en stel jezelf telkens de vraag: "ken ik hem of haar echt goed genoeg?"

Het is niet omdat je een lange vriendenlijst hebt dat je extra cool of populair bent...

Internettips

Op internet zijn heel wat leuke dingen te vinden. Informatie, filmpjes, nieuwe vrienden, leuke muziek of games. Maar soms gebeurt het dat je iets te zien krijgt wat je helemaal niet wou zien. Of soms denk je dat een foto of persoon echt is, maar blijkt dit helemaal niet waar te zijn. Erger, wat als iemand je paswoord kraakt? Best een beetje eng... Wat kan je doen als het misloopt of als er iets gebeurt waar je je helemaal niet goed bij voelt?

Hier vind je allerlei handige tips om veilig te surfen op het net.

Onthoud heel goed volgende tips:

- Zie je iets vreemd op het internet? En weet je niet zo goed wat je moet doen? Vertel het eerst en vooral aan je ouders of een andere volwassene die je vertrouwt.
- Geloof niet alles wat je leest of ziet op internet. Als je twijfelt, vraag dan raad aan iemand die je kan helpen.
- Wees op je hoede zodra er sprake is van geld en praat erover met je ouders.
- Open geen e-mails van mensen die je niet kent.
- Voeg geen mensen toe die je niet kent.
- Paswoorden zijn geheim. Geef ze aan niemand door. Een paswoord is als een sleutel van je huis: niemand kan van je vragen dat je die doorgeeft.
- Denk goed na als je je webcam gebruikt.
- Wees voorzichtig met de info die je over jezelf post.

Meer informatie vind je op:

<http://www.childfocus.be/nl/preventie/veilig-internetten/kinderen/internettips>

Enkele nuttige links:

Voor de aankoop van lesboekjes over sociale media, mediawijsheid, cyberpesten,...: www.dms-webwinkel.nl

Leuke websites om met je klas te verkennen: www.clicksafe.be. Op deze website kan je ook gratis gadgets en posters bestellen. Er zijn ook educatieve spellen die je kan aankopen.

Workshops rond sociale media en cyberpesten:

www.mediaraven.be

www.jongenvanzin.be

www.mediawijs.be